

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

НЕЖИВА Ольга Миколаївна – доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Національного університету харчових технологій.

Наукові інтереси: сучасні педагогічні технології викладання іноземної мови та новітні методи педагогічної взаємодії, інтерактивне навчання

КРАШЕНІННІКОВА Тетяна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ "Дніпровський гуманітарний університет".

Наукові інтереси: історія української мови, методика викладання у вищій школі, лінгвістична експертиза тексту

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

NEZHUYVA Olga Mykolaivna – Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages for Professional Purposes National University of Food Technologies.

Scientific interests: modern pedagogical technologies of foreign language teaching and the latest methods of pedagogical interaction, interactive learning

KRASHENINNIKOVA Tatiana Valerievna – PhD in Philology, Associate Professor, Head of the Department of Intercultural Communication and social and humanitarian disciplines HEPI "Dnipro Humanitarian University".

Scientific interests: History of the Ukrainian language, methods of teaching in higher education, linguistic text examination.

Стаття надійшла до редакції 16.01.2024 р.

УДК 37.035.6

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-213-214-217

ПЕРЕВОЗНИЮК Вікторія Вадимівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри лінгводидактики та журналістики
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9225-3459>
e-mail: viktoriaperevozniuk@gmail.com

**ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ В. СУХОМЛИНСЬКОГО В КОНТЕКСТІ
ЛОКАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ («PLACE-BASED EDUCATION»)**

Педагогічна концепція видатного українського теоретика і практика шкільної освіти В. Сухомлинського з роками не втрачає своєї актуальності, а навпаки – новаторські за своєю суттю ідеї директора невеличкої сільської школи набувають нових інтерпретацій в контексті реформування української освітньої галузі на основі імплементації передового зарубіжного досвіду. Метою статті є порівняння педагогічних ідей В. Сухомлинського, зокрема, значення природи і суспільно корисної праці на благо громади, з педагогічним підходом локально орієнтованої освіти («Place-based Education»), який виник у США на межі тисячоліть. Сутність цього педагогічного підходу багато в чому перетинається з ідеями В. Сухомлинського. Засновники напряму локально орієнтованої освіти також пропонують переносити навчання за межі класних кімнат, тобто проводити уроки на природі, і залучати школярів до роботи над проектами, актуальними для місцевої громади. Мета статті зумовила вибір методологічного комплексу – окрім загальнотеоретичних методів використано метод компаративного аналізу для зіставлення основних положень вчення В. Сухомлинського і локально орієнтованої освіти. У статті проводиться думка про те, що причини перегукувань між двома педагогічними концепціями криються в тому, що і В. Сухомлинський, і фундатори локально орієнтованої освіти (Д. Грюневальд, Г. Сміт, Д. Собель та інші) усвідомлювали необхідність принципових змін змісту і форми шкільної освіти на тлі таких викликів, як глобалізація, що нівелює національну специфіку, та екологічна і духовна кризи, зумовлені наступом суспільства споживання. У статті зазначено, що український вчений майже на півстоліття випередив зарубіжних дослідників, запропонувавши обґрунтовану і гармонійну систему навчання і виховання, що сприяє формуванню свідомого громадянина.

Ключові слова: педагогічні ідеї В. Сухомлинського, уроки серед природи, суспільно-корисна праця, локально орієнтована освіта, громадянське виховання.

PEREVOZNIUK Viktoriia Vadymivna –

PhD in Pedagogy, Associated Professor,
Associate Professor of the Department of Linguodidactics and Journalism
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9225-3459>
e-mail: viktoriaperevozniuk@gmail.com

**PEDAGOGICAL IDEAS OF V. SUKHOMLYNSKY IN THE CONTEXT
OF PLACE-BASED EDUCATION**

The pedagogical concept of the outstanding Ukrainian theoretician and school education practice of V. Sukhomlynskyi does not lose its relevance over the years; on the contrary, the innovative ideas of the director of a small rural school acquire new interpretations in the context of reforming the Ukrainian educational sector based on the implementation of advanced foreign experience. The purpose of the article is to compare the pedagogical ideas of V. Sukhomlynskyi, in particular, the importance of nature and socially useful work for the benefit of the community, with the pedagogical approach of Place-based Education, which arose in the United States at the turn of the millennium. The essence of this pedagogical approach overlaps in many ways with the ideas of V. Sukhomlynskyi. The founders of the direction of Place-based Education also propose to transfer learning outside the classrooms, that is, to conduct lessons in nature, and to involve schoolchildren in working on projects relevant to the local community. The purpose of the article determined the choice of a methodological complex – in addition to general theoretical methods, the method of comparative

analysis was used to compare the main provisions of V. Sukhomlynskyi's teaching and Place-based Education. The article suggests that the reasons for the overlap between the two pedagogical concepts lie in the fact that both V. Sukhomlynskyi and the founders of Place-based Education (D. Gruenewald, G. Smith, D. Sobel and others) were aware of the need for fundamental changes in the content and forms of school education against the background of such challenges as globalization, which erases national specificity, and environmental and spiritual crises caused by the advance of the consumer society. The article states that the Ukrainian scientist was almost half a century ahead of foreign researchers by proposing a well-founded and harmonious system of education and upbringing, which contributes to the formation of a conscious citizen.

Key words: pedagogical ideas of V. Sukhomlynskyi, lessons in nature, socially useful work, Place-based education, civic education.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Педагогічна концепція видатного українського теоретика і практика шкільної освіти В. Сухомлинського з роками не втрачає своєї актуальності, а навпаки – новаторські за своєю суттю ідеї директора невеличкої сільської школи набувають нових інтерпретацій в контексті реформування української освітньої галузі на основі імплементації передового зарубіжного досвіду. Важливим завданням сучасної науки про освіту є порівняння педагогічних ідей В. Сухомлинського, зокрема, значення природи і суспільно корисної праці на благо громади, з педагогічним підходом локально орієнтованої освіти («Place-based Education»), який виник у США на межі тисячоліть. Сутність цього педагогічного підходу багато в чому перетинається з ідеями В. Сухомлинського. Засновники напряму локально орієнтованої освіти також пропонують переносити навчання за межі класних кімнат, тобто проводити уроки на природі, і залучати школярів до роботи над проєктами, актуальними для місцевої громади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняна сухомлиністика осмислює спадок видатного педагога в різних аспектах: у парадигмі гуманістичної педагогіки [2], з точки зору реалізації ідей В. Сухомлинського у сучасній шкільній освіті, зокрема у НУШ [5; 7]. Важливими в межах цього дослідження є розвідки, присвячені ідеям В. Сухомлинського про вплив природи [1; 4] і праці [3; 6; 8] на виховання дитини. Окремо варто зазначити порівняльну студію Х. Косило [6], у якій зіставляються ідеї трудового виховання у педагогічній спадщині Г. Врецьони та В. Сухомлинського. Теоретичною основою дослідження також стали праці теоретиків педагогічного підходу локально орієнтованої освіти («Place-based Education»), а саме Д. Грюневальда (Gruenewald) [12], Г. Менніона і К. Еді (Mannion & Adey) [13], Г. Сміта (Smith) і Д. Собеля (Sobel) [14; 15], Б. Вотчюу і М. Брауна (Wattchow & Brown) [16].

Мета статті. Метою дослідження є порівняння педагогічних ідей В. Сухомлинського, зокрема, значення природи і суспільно корисної праці на благо громади, з педагогічним підходом локально орієнтованої освіти («Place-based Education»), який виник у США на межі тисячоліть.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підхід локально орієнтованої освіти («Place-based Education») продуктивно реалізується у світовій педагогіці (США, Великій Британії, Канаді, Австралії, скандинавських країнах тощо) з початку нового тисячоліття. Фундаторами педагогічного підходу локально орієнтованої освіти є Д. Грюневальд, Г. Сміт і Д. Собель. Саме ці вчені обґрунтували концептуальні засади освіти, що

формує відповідальність за місце, у якому ти живеш, довели її ефективність і корисність [12; 14; 15].

Локально орієнтована освіта заснована на свідомій взаємодії між землею, людьми та більш широкими екосистемами. Цей педагогічний підхід передбачає налагодження співпраці між школою і територіальною громадою, залучення учнів до вирішення актуальних для їхнього краю проблем, плекання локальної ідентичності, виховання любові до рідного краю, його культури і традицій. Локально орієнтоване навчання має міжпредметний характер і базується на широкому використанні проєктного методу: учні обирають кейси, важливі для своєї громади, і організують відповідну діяльність: зв'язок шкіл і громад є засадничим принципом цього освітнього напряму [15]. Зазвичай навчання проходить не в шкільних стінах, а на території громади – у системі локально орієнтованого навчання практикується «outdoor education» [16], що дослівно перекладається як «освіта за дверима».

Аналіз засадничих принципів локально орієнтованої освіти виявив численні перетини педагогічного підходу із педагогічними ідеями нашого земляка В. Сухомлинського. Варто зазначити, що український педагог на декілька десятиліть раніше за зарубіжних колег (ще у 50-х роках ХХ століття) сформулював свою педагогічну концепцію, у якій формування громадянина нерозривно пов'язане з продуктивною взаємодією з природою, громадою і суспільно-корисною працею.

1951 р. у селищі Павлиш, яке знаходиться на межі Полтавщини і Кропивниччини, В. Сухомлинський відкрив «Школу радості», у якій уроки проходили проста неба. Як він писав, «наша школа буде під блакитним небом, на зеленій травичці, під гіллястою грушею, на винограднику, на зеленому лузі» [9, с. 30]; «У нас стало правилом: жодної хвилини в осінні, весняні і літні дні діти не повинні бути в приміщенні. У перші 3–4 тижні «Школи радості» діти проходили щодня 2–3 кілометри; на другий місяць – 4–5; на третій – 6. І все це серед полів і лук, у дібровах і в лісі» [9, с. 49].

У цій унікальній школі було дві важливіх місії: у дітей водночас розвивалися й раціональна, й емоційна складові особистості. Учні навчалися аналізувати природні явища, шукати причини і наслідки, проводити аналогії: «Двічі на тиждень ми йшли в природу – вчитися думати. Не просто спостерігати, а вчитися думати» [9, с. 129]. У статті «Слово до учнів» В. Сухомлинський називає таке навчання школою мислення: «маленька людина, доторкаючись до природи не байдужим спостерігачем, а трудивником, відкриває численні

«чому?» і дає на них відповіді знов-таки споглядаючи, спостерігаючи і працюючи. Чому квітка соняшника повертається до сонця? Чому павук перед дощем залазить у гніздо, а перед хорошою погодою снує павутину? Чому в ката світяться очі? Чому перед висіванням насіння гріють на сонці? У момент напруженого роздуму над кожним з цих питань ваша думка, безліч разів переключається з одного об'єкта на інший, кажучи по-дорослому, предмет досліджується з усіх боків. При цьому ви учитесь думати, спостерігаючи і спостерігати думаючи – ось смисл тієї школи мислення» [10, с. 612].

Сучасні освітологи, зокрема, І. Баранюк, підкреслюють, що природа має значний вплив на розумовий розвиток дитини. Вчена наголошує, що «природа – це середовище, в якому живе дитина, і тому процес пізнання нею світу має відбуватися з пізнання середовища», шкодуючи, що у практиці сучасної школи ця думка часто ігнорується [1, с. 47]. Варто зазначити, що важливість формування екологічного світогляду школярів та природознавчих компетентностей були враховані у концепції НУШ. Як слушно зауважують Л. Колток і Л. Стахів, «на сучасному етапі становлення Нової української школи природознавча освіта є на часі» [5, с. 44].

Паралельно з пізнанням природи у школі В. Сухомлинського учні навчалися надихатися красою рідної природи, невипадково Л. Колток та А. Мельникович, досліджуючи уроки серед природи В. Сухомлинського, кваліфікують їх як «уроки милування» [4].

В. Сухомлинський усвідомлював великий потенціал своєї методики навчання на природі для виховання світогляду, ціннісних орієнтацій і громадянської позиції: «Пізнання природи, оволодіння знаннями про неї захоче в собі, по-моєму, ще не використані можливості для того, щоб знання формували позиції людини – соціально-політичні, моральні, естетичні, а ці позиції, по суті, і є світоглядом у дії» [11, с. 551].

Таке саме значення для формування особистості дитини, як вплив природи, у педагогічній концепції В. Сухомлинського має суспільно корисна праця. М. Пшеничний підкреслює, що «ую свою педагогічну діяльність науковець присвятив створенню такої системи трудової підготовки старшокласників, у якій праця була важливою складовою у створенні інтелектуального й морального обличчя учня та однією з умов громадянського виховання» [8, с. 32].

У Павлівській школі були створені усі умови для трудового навчання, при цьому воно, як правило, організовувалося за межами класів: у оранжереї, на кролефермі, пасіці, у фруктовому саду, винограднику, голуб'ятні тощо [9, с. 19]. О. Кітова і В. Стешенко зазначають, що в умовах сільської місцевості виробнича діяльність мала сільськогосподарську спрямованість, «основними напрямками продуктивної праці учнів були: самообслуговування; праця на навчально-дослідній ділянці; праця у шкільному саду, теплиці, винограднику, пасіці; праця у відділенні молочнотоварної колгоспної ферми, розташованої

недалеко від школи; праця пов'язана з ремонтом та будівництвом школи; електротехнічні роботи; обслуговування сільськогосподарської техніки; праця старшокласників на тракторі під час літньої практики; праця на токарних, свердильних та фрезерних верстатах у майстернях» [3, с. 76].

В. Сухомлинський був переконаний, що творчість є поєднанням зусиль розуму і рук: «єдність розумового виховання, з одного боку, і виховання фізичного, трудового, морального, естетичного, емоційного – з другого, що створюється завдяки постійному спілкуванню дитини з природою, яке з її віком дедалі розширюється, відкриває винятково сприятливі можливості для впливу виховання, у вузькому розумінні цього поняття, на навчання, набування знань» [11, с. 537].

Схожі підходи до значення природи і праці у процесі навчання і виховання репрезентує локально орієнтована освіта. Г. Сміт і Д. Собель наголошують, що цей педагогічний підхід усуває дві критичні прогалини в досвіді багатьох дітей, які зараз існують у США: контакт із світом природи та контакт із громадою. Локально орієнтована освіта дозволяє перенести увагу учнівської молоді за межі класної кімнати на світ і залучити їх до процесу пошуку рішень соціальних та екологічних проблем, з якими вони зіткнуться, ставши дорослими [14].

Однак, між концепцією В. Сухомлинського і підходом локально орієнтованої освіти існують певні відмінності – передусім, у співвідношенні раціонального і емоційного розвитку. Порівняльний аналіз педагогічних підходів в цьому аспекті подано у табл. 1.

Таблиця 1.
Розуміння ролі природи і праці у процесі навчання

Феномени	Педагогічна концепція В. Сухомлинського	Локально орієнтована освіта
Природа	Раціональне сприйняття (мислення) Емоційне сприйняття (милування)	Раціональне сприйняття (мислення)
Праця	Розумовий розвиток Моральний розвиток Емоційний розвиток	Розумовий розвиток Моральний розвиток

Як показав аналіз, у концепції В. Сухомлинського додається емоційна компонента – природа і праця впливають на сферу почуттів. У цьому проявляється український кордоцентризм, особлива сердечність, чутливість, схильність до емоційного сприйняття.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Концептуальні перетини педагогіки В. Сухомлинського і локально орієнтованої освіти, що виникла на півстоліття пізніше на іншому континенті, пояснюються тим, що український педагог геніально передбачив ті виклики, з якими найближчим часом стикнеться людство. Утвердження суспільства споживання, глобалізаційні процеси, екологічна криза, технізація і дегуманізація, деградація традиційних суспільних

інститутів – усе це вимагало адекватної реакції системи освіти. Природа і спільна праця на користь громади виявилися рятівним колом, яке здатне відірвати дитину від гаджетів, створити колектив односторонців, зацікавити актуальними проблемами, змусити замислитися над екзистенційними питаннями.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у порівняльному аналізі концептуальних засад НУШ в аспекті врахування принципів локально орієнтованої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Баранюк І. Василь Сухомлинський про вплив природи на розумове виховання дитини. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. 2011. Вип. 101. С. 44–51.
2. Завгородня Т.К. Педагогіка В. О. Сухомлинського. Монографія. Івано-Франківськ: «НАІР». 2019. 209 с.
3. Кітова О.А., Стешенко В.В. Продуктивна праця учнів у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського та її застосування в сучасних умовах. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: зб наук. праць / За заг. ред. проф. В.І.Сипченка. Слов'янськ: Видавничий центр СДПУ, 2007. С. 74–80.
4. Колток Л., Мельникович А. М. Уроки серед природи у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2018. Т. 18. № 18. С. 137–143.
5. Колток Л., Стахів Л. Уроки серед природи в рамках нової української школи. *Педагогічні науки*: зб. наук. праць. 2019. С. 42–47.
6. Косило Х. Ідеї трудового виховання у педагогічній спадщині Г.Врецьони та В. Сухомлинського. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Педагогіка, соціальна робота». 2013. Вип. 27. С. 86–89.
7. Кузь В. Г., Поліщук О. Василь Сухомлинський – реалізація ідей у сучасній освіті. Умань: ФОП Жовтий, 2017. 75 с.
8. Пшеничний М. В. Підготовка старшокласників до праці як умова громадського виховання у педагогічній спадщині В. Сухомлинського. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: зб наук. праць / За заг. ред. проф. В.І.Сипченка. Слов'янськ: Видавничий центр СДПУ, 2007. С. 31–34.
9. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Вибрані твори в 5 т. К.: Радянська школа, 1977. Т. 3. С. 5–279.
10. Сухомлинський В.О. Слово до учнів. Вибрані твори: в 5-ти т. Т. 5. К.: Радянська школа, 1977. С. 609–613.
11. Сухомлинський В.О. Школа і природа. Вибрані твори: в 5-ти т. Т. 5. К.: Радянська школа, 1977. С. 536–551.
12. Gruenewald D. The best of both worlds: A critical pedagogy of place. *Educational Researcher*. 2003. Vol. 32(3). P. 3–12.
13. Mannion G., Adey C. Place-Based Education Is an Intergenerational Practice. *Children, Youth and Environments*. 2011. Vol. 21. Iss. 1. P. 35–58.
14. Smith G., Sobel D. Place- and community-based education in schools. New York: Routledge, 2010.
15. Sobel D. Place-based education: Connecting classrooms & communities. Great Barrington, Mass.: Orion Society, 2004.
16. Wattchow B., Brown M. A pedagogy of place: Outdoor education for a changing world. Clayton, Australia: Monash University, 2011.

REFERENCES

1. Baraniuk, I. (2011). Vasyl Sukhomlynskyi pro vplyv pryrody na rozumove vykhovannia dytyny [Vasyl Sukhomlynskyi on the influence of nature on the mental education of a child]. *Naukovi zapysky*. Serii: Pedagogichni nauky. (101). S. 44–51. [in Ukrainian]
2. Zavorodnia, T. K. (2019). Pedagogika V. O. Sukhomlynskoho. Monohrafiia [Pedagogy of V. O. Sukhomlynskyi. Monograph]. Ivano-Frankivsk: «NAIR». 209 s. [in Ukrainian]

3. Kitova, O. A., Steshenko, V. V. (2007). Produktivna pratsia uchniv u pedahohichnii spadshchyni V.O. Sukhomlynskoho ta yii zastosuvannia v suchasnykh umovakh [Productive work of students in the pedagogical heritage of V.O. Sukhomlynskyi and its application in modern conditions]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu: zb nauk. prats / Za zah. red. prof. V.I.Sypchenka*. Sloviansk: Vydavnychiy tsentr SDPU. S. 74–80. [in Ukrainian]

4. Koltok, L., Melnykovich, A. M. (2018). Uroky sered pryrody u pedahohichnii spadshchyni V.O. Sukhomlynskoho [Lessons in the open nature in v. O. Sukhomlynskyi's pedagogic heritage]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*. (18). S. 137–143. [in Ukrainian]

5. Koltok, L., Stakhiv, L. (2019). Uroky sered pryrody v ramkakh novoi ukrainiskoi shkoly [Lessons of the vision of middle nature at the pedagogic schedule V. O. Sukhomlynskyi]. *Pedahohichni nauky: zb. nauk. prats*. S. 42–47. [in Ukrainian]

6. Kosylo, Kh. (2013). Idei trudovoho vykhovannia u pedahohicheii spadshchyni H. Vretsony ta V. Sukhomlynskoho [Ideas of labor education in the pedagogical heritage of H. Vretsona and V. Sukhomlynskyi]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Serii «Pedagogika, sotsialna robota». (27). S. 86–89. [in Ukrainian]

7. Kuz, V. H., Polishchuk, O. (2017). Vasyl Sukhomlynskyi – realizatsiia idei u suchasni osviti [Vasyl Sukhomlynskyi – implementation of ideas in modern education.]. Uman: FOP Zhovtyi. 75 s. [in Ukrainian]

8. Pshenychnyi, M. V. (2007). Pidhotovka starshoklasnykiv do pratsi yak umova hromadskoho vykhovannia u pedahohichnii spadshchyni V. Sukhomlynskoho [Preparation of school students for work as a condition of public education in the pedagogical heritage of V. Sukhomlynskyi]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu: zb nauk. prats / Za zah. red. prof. V.I.Sypchenka*. Sloviansk: Vydavnychiy tsentr SDPU. S. 31–34. [in Ukrainian]

9. Sukhomlynskyi, V. O. (1977). Sertse viddaiu ditiam [My Heart I Give to Children]. *Vybrani tvory v 5 t. K.: Radianska shkola*. T. 3. S. 5–279. [in Ukrainian]

10. Sukhomlynskyi, V. O. (1977). Slovo do uchniv [A word to the students]. *Vybrani tvory: v 5-ty t. T. 5. K.: Radianska shkola*. S. 609–613. [in Ukrainian]

11. Sukhomlynskyi, V. O. (1977). Shkola i pryroda [School and nature]. *Vybrani tvory: v 5-ty t. T. 5. K.: Radianska shkola*. S. 536–551. [in Ukrainian]

12. Gruenewald, D. (2003). The best of both worlds: A critical pedagogy of place. *Educational Researcher*. 32(3). P. 3–12. [in English]

13. Mannion, G., Adey, C. (2011). Place-Based Education Is an Intergenerational Practice. *Children, Youth and Environments*. 21. 1. P. 35–58. [in English]

14. Smith, G., Sobel, D. (2010). Place- and community-based education in schools. New York: Routledge. [in English]

15. Sobel, D. (2004). Place-based education: Connecting classrooms & communities. Great Barrington, Mass.: Orion Society. [in English]

16. Wattchow, B., Brown, M. (2011). A pedagogy of place: Outdoor education for a changing world. Clayton, Australia: Monash University. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ПЕРЕВОЗНИК Вікторія Вадимівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри лінгводидактики та журналістики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

Наукові інтереси: локально орієнтована освіта, літературне краєзнавство.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

PEREVOZNIUK Viktoriia Vadymivna – PhD in Pedagogy, Associated Professor, Associate Professor of the Department of Linguodidactics and Journalism Kremenchuk Mykhailo Ostrogradskyi National University.

Scientific interests: Place-based education, literary regional studies.

Стаття надійшла до редакції 14.01.2024 р.